

Internet ein avbjóðing

Oddagrein

BRØYTINGARNAR innan alt, sum hevur við telduspurningar og teldutækni at gera, eru stórar og ganga við øgiligari ferð. Tey forrit, sum í dag tykjast framkomin, eru ótíðarhóskandi um tvey-trý ár. Tann tólbúnaður, sum verður seldur sum hin nýggjasta og fremsta tækni í dag, er ónýtiligur um 3-5 ár, samstundis sum teldurnar gerast alt biligari. Teldan, sum fyrri bert fáum árum síðan var eitt loyndarfult og torført tól, ið bert serfrøðingar høvdu skil fyrri, er vórðin hvønn mans ogn eins og útvarpstól, sjónvarpstól og telefonin.

VIÐ gongdini innan teldutøkna eru vit við sjeymilaferð á veg inn í kunningararsamfelagið. Síðsta dømið um hesa gongd er tað internet-samband, sum skúlaverkið og stovnamir á Debesartrøð tóku í brúk fyrri stuttum. Ikki tí at internet var ókent í Føroyum. Henda samskiptisráð hevur verið dýr og tí bert í ávisan mun verið nýtt av ávisum stovnum og fyrirkum. Men internet, sum eitt tilboð til eina stóra fjøld av brúkarum fyrri ein sera biligan prís, er einki minni enn ein kunningararteknilig kollvelting.

HVUSSU ber tað til, at vit kunnu kalla hesa eina kollvelting? Jú, tí brúkarin fær nakrar møguleikar fyrri samskipti, ið vóru um ikki púra ókendir, so vóru teir ikki atgongdir føroyingum. Eitt sera biligt samskipti, kundu vit lagt afturat. Við interneti fáa stovnamir atgongd til so at siga allar heimans kunningararteldur. Ein kann eitt nú via internet sita í Føroyum og leita sær upplýsingar á donskum, norsktum, svensktum ella amerikanskum skjala- og bókasøvnun. Samskiptismøguleikarnir eru mestsum óendaligir og ódýrir. Vit fegnast um hesa tekniliga framstíð, men loyva okkum at minna á, at hesa eisini er ein stór avbjóðing.

VANDI er sum kunnugt í hvørjari vælferð. Vit hugsa ikki so nógv um tað mentanarliga, tí vit ivast ikki í, at føroyskt mál og føroysk mentan fara at yvirleva, hóast enskt er samskiptsmál á interneti. Nei, vit hugsa meira um teir eftirlitsmøguleikar og tær menniskjansligu avbjóðingar, ið nýggja tæknin hevur við sær upp á longri sikt. Vandin fyrri, at myndugleikar fara at fylgja við øllum samskipti millum borgararnar er stórur. Uppaftur størri er vandin fyrri, at nýggja tæknin fer at enda við, at vit fáa tvey slag av borgarum í øllum tí framkomna heiminum: har verða tey, sum duga og hava ráð at nýta nýggju tæknina og har vera tey, sum ikki megna hesa. Av tí at tað at ognar sær nýggjastu teldu- og kunningarartæknina verður ein fortreyt fyrri at kunna fungera í einum framkomnum samfelagi, er vandi fyrri, at tey mongu, sum ikki megna hesa, enda sum annan floks borgarar. Besta fyrirbyggingin er upplýsing. Vit eiga tí at ansa væl eftir eitt nú við at gera nógv meira burtur úr undirvísingini í teldutækni og teldubúki í fólkaskúlanum.

Sosialurin

lesarabrøv

Sandavágur – ein katastrofa

Sandavágs bygdarráð við bygdaráðsformanni Súna Joensen hevur avgjørt at grýta stórrót í fjøruna og sandin, hetta bæði eystan fyrri og vestan fyrri sandin og á sjálvan sandin – endamálið sigst vera at byrgja fyrri vetrarbrimi.

Henda grótbýrging er so ógvuslig, at hon skemmir náttúruna á avgerandi hátt. Longu nú er stórur – kanska óbøtilgur – skaði hendur á eystaru síðu av vanni. Her lá hin vakra Loftgrund. Har plagdu børn og vaksin at halda

tí og njóta tað vakra útsýnið yvir sandin, fjøruna og vána. Nú er útsýnið burtur. At ganga á Loftgrund í dag er grátuligt. Í staðin fyrri ta fría og vakra útsýnið yvir sandin og vána, sært tú inn í ein 2 m. høgan grótmúr – skomm fáit tykkum,

ið skipa fyrri. Ber bygdarráðið seg rætt at, verður arbeiddið stæðað beinavegin.

Bygdarfullk

Rættleiðing til lesarabræv í Sosialinum, undirskrivað »ónøgdur næmingur«

Í Sosialinum nr. 92 frá 17. mai 1995 er lesarabræv frá ónøgdum næmingi, har Landskúla-fyriritingin fær ábreiðslu fyrri, at uppgávarnar til »maritimt fyrirreikingarskeið« ikki vóru lidnar, og próvtøkan tí útsett til ósettast.

Ein, ið nevni seg Randi, skrivur viðmerking til lesarabrævið og sigur, at Landskúla-fyriritingin hevði bara gloymt, at royndin í alisfrøði skuldi verða 15. mai, og at próvtøkan nú er útsett í tað óvissa. Hvar veit Randi hetta frá? Er hetta vanligur journalstikkur hjá Sosialinum? Hví spurdi Randi ikki Landskúla-fyriritingina um málið? ella skuldi hetta brúkast til okkurt annað?

Av tí at eg eri tann persónur á Landskúla-fyriritingini, ið havi ábyrgdina av umrøddu próvtøku, fari eg ikki at finna meg í at fáa slíkar skitnar ábreiðslur sum tær, ið blaðmaður Sosialsins kemur við – bæði

í grein og lesarabrævi, tí hetta er eitt mál, sum Landskúla-fyriritingin hevur greitt til fulnar, og eg loyvi mær tí at geva eina almenna frágreiðing í málinum.

Sum øllum kunnugt, so er tað Landskúla-fyriritingin, ið hevur ábyrgdina av allari próvtøku og ásetur allar teir skrivligu próvtøkudagarnar, men tað álíggur skúlanum at vissa seg um, at uppgávarnar, ið skúlin skal brúka, eru skúlanum í hendi í góðari tíð undan próvtøkuni.

Landskúla-fyriritingin ásetti próvtøkuna fyrri umtalaðu próvtøku soleiðis: Føroyskt 23. mai kl. 13.30 Danskt 19. mai kl. 13.30 Rokning/støddfrøði 17. mai kl. 13.30 Alisfrøði 25. mai kl. 9.00 Evnafrøði 24. mai kl. 9.00

Hetta var boðað frá, og triggrar tær fyrst nevndu uppgávar vóru sendar Tórshavnar

Kvøld- og Ungdómsskúla í góðari tíð. Uppgávarnar í alis- og evnafrøði skuldu sendast seinni, men tó so, at skúlin hevði hesar í góðari tíð.

Av tí at »hol« var í próvtøku-skemaðinum hjá Maskinmeistaraskúlanum, samdust hesin- og Tórshavnar Kvøld- og Ungdómsskúli um at flyta próvtøkuna í alisfrøði til mánadagin 15. mai kl. 9.00 og evnafrøði til hósadagin 18. mai kl. 9.00 **uttan at siga Landskúla-fyriritingini frá.** Men av tí at tað bert var ein flokkur, sum skuldi upp í skrivligari alis- og evnafrøði, hevði nokk borið til at flutt próvtøkuna í hesum lærugreinum, men Landskúla-fyriritingin fekk, sum áður frásagt einki at vita, um ætlanin var at flyta próvtøkuna, so um nakað hevur verið galið, so má tað standa fyrri skúlsins rokning og ikki Landskúla-fyriritingarinnar.

Ein skúlaleiðari, ið átekur sær at skipa fyrri próvtøku, skal

sum áður frásagt í góðari tíð vissa seg um, at hann hevur fingið uppgávarnar. Tað er burtur úr vón og viti at ringja kl. 8.30 og biða um uppgávar, ið skulu brúkast kl. 9.00 sama dag.

Uppgávarnar vóru lidnar til tíðina, og eg kann vissa Randi um, at Landskúla-fyriritingin hevði ikki gloymt nakra próvtøku.

Istain fyrri at vátka sær í tí misskiljing, ið er farin fram, átti Sosialurin heldur at gjørt nakað burtur úr tí góðu mótøku og tí góða úrsliti, sum hetta »maritima fyrirreikingarskeiði« hevur fingið. Men tað hóskar helst ikki inn í blaðstarv tykkara.

Vónandi føra tit í framtíðini eina meira »objektiva« blaðskrivning.

Í Tórshavn 17. mai 1995
Arnold Abrahamsen

Hví so illur?

Viðmerking til »rættleiðingina« hjá Arnoldi Abrahamsen

Eg plagi ikki at svara aftur upp á slíkar ábreiðslur, sum Arnold her kemur við.

Men eg vil ikki hava sitandi á mær, at eg skrivi dulnevd lesarabræv, og at eg eri komin við »skitnum ábreiðslum« móti Arnoldi Abrahamsen.

Eg hevði væntað, at ein maður í leiðandi starvi á Landskúla-fyriritingini dugdi at skilja ímillum eitt lesarabræv og eina tíðindagrein, men so tykst ikki vera.

Higar kom eitt lesarabræv frá einum ónøgdum næmingi, og hesin næmingur var í øðini inn á Landskúla-fyriritingina.

Vit hildu ikki, at lesarabrævið skuldi standa einsamalt, men vendu okkum til

Napoleon Nólsoy, leiðaran á Tórshavnar Kvøld- og Ungdómsskúla, og spurdu um orsakina til, at royndin var útsett.

Frá honum fingi vit at vita, at tað var ein misskiljing, at uppgávarnar ikki vóru lidnar, og tað kemur tíðiliga og greitt fram í greinini.

Arnold Abrahamsen leggur ikki bara eftir undirritaðu, men eisini eftir leiðaranum á kvøld- og ungdomsskúlanum. Tað skuldi ikki verið neyðugt, tí tann hampiligi maðurin, sum Napoleon Nólsoy er, átekur sær sjálvar ein part av ábyrgdini við tað, at hann ikki tryggjaði sær, at uppgávarnar vóru har, tá royndin skuldi byrja.

Sosialurin hevur als ikki vátkað sær í misskiljingini við, at royndin var útsett.

Tvørturímóti upplýsti Napoleon Nólsoy í greinini, at royndin verður 24. mai, og at næmingarnir eru nøgdur við hetta. Lagt varð aftrat, at tað hóast alt kom væl við hjá næmingunum, at royndin var útsett, tí harvið fingi teir betri stundir at fyrirreika seg.

Arnold Abrahamsen brigslar eisini, at Sosialurin ikki hevur gjørt nakað burtur úr tí góðu mótøku og tí góða úrsliti, maritima fyrirreikingarskeiðið hevur fingið. Hevði maðurin lívið greinina, hann er so illur um, í Sosialinum mikudagin, so stóð har at lesa, at skeiðið kemur væl við hjá teimum, sum ætla sær á sjómansskúla ella maskinskúla.

Eg helt meg gera væl, tá eg spurdi um orsakina til útsettu royndina, og eg peikaði ikki á nakran

syndara.

Tí kundi eg hugsað mær at vita, hví Arnold Abrahamsen er so østur og smásáur, men tað er kanska so, at hann er sekur, sum at sær tekur.

Randi Jacobsen,
blaðkvinnna á Sosialinum
á 11. ári

KOYRIKORT

Privat
sum vinnuligt
– so er tað ...

KOYRISKÚLIN Á ARGJUM

Ring og
bið um tí **12270**